

Toimittajalta.

„Jos Ruusu-Risti on H. P. Blavatskyn teosofisen työn uskollinen jatkaja, kuten joskus olen kuullut väitettävän, mitä siis Ruusu-Risti on tehnyt ja tekee? Onko se esim. julkaissut suomen kielellä Blavatskyn teoksia?“

Näin kysyi eräs myötätuntoinen asianharrastaja, joka ei vielä ollut selvillä asioista. Mitä siihen vastasin?

Vanhimmat Ruusu-Risti-järjestön jäsenet ovat entisiä Teosofisen Seuran jäseniä, ja minun ollessani T. S:n ja teosofisen kustannusliikkeen johdossa julkaisimme suomeksi sekä „Hiljaisuuden ääni“ ja „Teosofian avain“ että osaksi myös „Salainen oppi“ nimiset H. P. B:n teokset. Ruusu-Ristin aikana olemme saattaneet julkaisuuteen uuden, alkuperäisen laitoksen mukaisen „Teosofian avaimen“ painoksen, samaten „Hiljaisuuden äänen“ uuden painoksen, lisäksi ennen julkaisemattoman kirjusen „Kirkon ja vapaamuurariuden perusta“ sekä aikakauslehdessämme painetun novellikokoelman „Painajaistarinoita“, artikkelisarjan „Evankeliumein esoteerinen sisältö“ y. m. lyhyempiä kirjoituksia. Mutta valitettavasti emme ole kyenneet saattamaan loppuun „Salaisen opin“ suomentamista ja painattamista, sillä siihen ei ole riittänyt varoja.

Kuitenkin saisitte meistä väärän ja vaullinaisen kuvan, jos nyt ajattelisitte Ruusu-Ristin olevan olemassa sitä varten, että H. P. Blavatskyn kirjat saataisiin suomenkielelle. Me emme ole kustannusliike, vaikka toimestamme kirjojakin koko verran on julkaistu. Olemme joukko eläviä ihmisiä, jotka emme vain muodollisesti, vaan hengessä ja totuudessa jatkamme H. P. B:n työtä.

„Mutta sitä kai Teosofinen Seurakin tekee, ja mikäli ymmärrän, lukuisat teosofiset seurat?“

Epäilemättä, eikä suinkaan siinä ole mitään pahaa. On olemassa maailmassa kolmattakymmentä erinimistä teosofista seuraa, jotka kaikki parhaimman taitonsa mukaan jatkavat H. P. Blavatskyn työtä. Meidän tehtävämme on vain tunnustaa ja kunnioittaa toisiamme, sillä jokainen seura on suhteessa tai toisessa omaperäinen ja toisista poikkeava.

„Niin olen asian käsittänyt, mutta olen samalla ollut huomaavinani, että eri seurat katsovat toisiaan hiemen epäillen, ja ainakin kolme niistä väittävät olevansa ainoa oikea ja alkuperäinen seura.“

Tuo kuuluneee jo menneisyyteen. Uusi aika on tulossa, ja teosofiset seurat muuttavat menettelytapojaan. Vaikkei meidän Ruusu-Ristimme veljeysehdotus saanut paljoakaan kannatusta kymmenen vuotta sitten, on Point Loma T. S:n johtajan, tohtori G. de Puruckerin viime vuonna tekemä samansuuntainen ehdotus herättänyt sitä laajempaa huomiota. Nyt saattaa varmasti toivoa ja uskoa, että teosofinen liike vielä tulee yhtenäiseksi, s. o. että eri seurat omine ohjelmineen ja

omine työmuotoineen tunnustavat seisovansa samassa rintamassa H. P. Blavatskyn taistelun jatkajina maailman sekä teoreettista että käytännöllistä materialismia vastaan.

„Se olisi ilahduttava ilmiö, sillä yhteistyössä on enemmän voimaa ja se herättää suurempaa luottamusta. Mutta minua haluttaisi kuulla, mikä Ruusu-Ristin erikoinen teosofinen tehtävä teidän mielestänne on?“

Ruusu-Risti tahtoi ennen kaikkea jatkaa H. P. Blavatskyn työtä länsimailla, ja ellen erehdy, luulen, että Antroposofisen Seuran työ tähtää samaan päämäärään. Tämähän ei estä työn tunkeutumista itämaillekin, jos niin on sallittu. Mutta täällä länsimailla kaipaamme suuresti teosofian tuomaa valoa. Meidän kristillinen teologiamme tuntee liian vähän oppia Kristuksesta – todellista kristologiaa eli kristosofiaa, – ja meidän kristilliset kirkkomme tuntevat niinkään liian vähän oman vapahtajansa, Jeesus Kristuksen, personaa ja oppia. Teosofia näyttää meille, mikä Jumalan Poika, maailmansielu, Logos eli niinkun sanomme kosmillinen Kristus oikeastaan on, ja Ruusu-Risti saatuaan tämän valon tahtoo jakaa sitä toisillekin. Teosofinen totuudenetsimiseni vei myöskin minut, jolla on kunnia olla Ruusu-Ristin johtajana, jo nuoruudessani lähelle Jeesuksen persoonallisuutta ja oppia – ja siinä etsimisessäni minulla oli sanomattoman paljon apua H. P. Blavatskyn suurelta maamieheltä Leo Tolstoilta, – ja siten löytämäni Jeesuksen siveellinen elämänoppi on tullut kulmakiveksi Ruusu-Ristin teosofiassa. H. P. Blavatsky puhuu „Teosofian Avaimessa“ Jeesuksen siveyskäskyistä ja vuorisaaarnasta ja sanoo, että jos „kristityt“ todella olisivat kristityitä, he noudattaisivat vuorisaaunan käskyjä, mutta H. P. B., jonka tehtävänä oli osoittaa kaikkien uskontojen yhteinen alkuperä ja näyttää, että niiden siveysopitkin pitivät yhtä, ei kiinnittänyt niin paljon huomiota vuorisaaunaan, kuin me nyt soisimme, että länsimailla tehtäisiin. Sentähden voimme sanoa, että Ruusu-Ristissä tällä omalla tavallamme jatkamme ja viemme eteenpäin H. P. B:n työtä. Me puhumme kosmillisesta Kristuksesta – s. o. todellisesta kristillisestä teologiasta – ja Jeesuksen elämänopista – s. o. todellisesta kristillisestä etiikasta. Niin vähäpätöistä kuin työmme onkin, tiedämme, että siinä piilee suuren tulevan uskonpuhdistuksen siemen, uskonpuhdistuksen, joka nimenomaan tulee koskemaan kristikuntaa ja kristillisiä kirkkoja. Voisimme sanoa olevamme kristikunnan ja kirkkojen parhaimpia ystäviä, vaikka kirkko sitä tuskin vielä edes osaa aavistaa. Kaikessa hiljaisuudessa olemme panneet tämmöisen työn alulle Suomessa.

„Onhan teillä ohjelma, ja minusta se näyttää miltei laajemmalta kuin H. P. Blavatskyn teosofinen ohjelma!“

Älkää sanoko niin. Päinvastoin H. P. B:n ohjelma ja ainakin unelma oli vielä laajempi. Hän haaveili uskonpuhdistusta kaikissa maailman kirkkoissa ja uskonnoissa. Mutta meidän, jotka askel askelelta tahdomme yrittää toteuttaa hänen unelmaansa, on aloitettava kotikynnykseltä. Emme unohda toisia uskontoja, vaikka teemme työtä sen puolesta, että oma kristinuskomme ensin puhdistuisi. Emme liioin unohda toisia kansoja ja maita, vaikka aloitamme työmme omassa maassa ja oman kansan keskuudessa. Tämä ei ole mitään erikoista, se on vanha yleinen sääntö. Kaikki

palvelu alkaa kodissa. Joka mestariksi tahtoo tulla, sanoi eräs teosofisen liikkeen adepteista, hän alkaa palvelijana lähimmässä ympäristössään, kodin piirissä. Minusta tuntuukin, että kun seuraava Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs saapuu maailmaan, mikä H. P. Blavatskyn ennustuksen mukaan tapahtuu v. 1975, hän saa ymmärtämystä osakseen siinä määrin kuin eri teosofiset seurat osoittavat toisilleen ymmärtämystä ja kunnioitusta. Kukaan ei voi edeltäkäsintietää, mitä erikoista puolta totuuden sanomasta hän tulee painostamaan – sen yleismaailmallisuutta ja kansainvälisyyttä vaiko sen syventämistä erikoisiin älyllisiin ja eettisiin suuntiin, – ja sentähden on hyvä valmistus, jos teosofiset seurat eri maanosissa kaivavat päivänvaloon uskontojen kalliit helmet, samalla yhtä mittaa vahvistaen ja elävöittäen sitä suvaitsevaisuutta, joka on niin tärkeä meille ihmisille, kun meidän järkemme vielä on niin ahdas ja meidän tietopiirimme vielä niin rajoitettu! Suvaitsevaisuus lähtee sydämeistä, ja inhimillinen sydämemme on useissa tapauksissa parempi ja kehittyneempi kuin järkemme. Suvaitsevaisuus oli sentähden teosofisen liikkeen tunnussana alusta lähtien, ja H. P. Blavatsky teroitti aina, että totuus oli korkeampi kaikkia uskontoja, s. o. kaikkia joukkouskomuksia ja persoonallisia näkökantoja, joskin totuus sinään piili maailman suurten uskontojen alkuperäisissä opeissa, jotka aina myöhemmin olivat n. s. tunnustajilta unohtuneet.

*

Olen saanut ystävällisiä tervehdyksiä kahdelta taholta. Ensin sain sydämellisen kirjeen Point Lomasta (California, U.S.A.). Sen oli kirjoittanut insinööri Oscar Ljungström, vanhan ystäväni-vainajan Georg Ljungströmin nuorempi veli, joka 90-luvulla seurasi W. Q. Judgeä ja pysyi uskollisesti Mrs. Tingleyn „Yleisessä Veljeydessä, kunnes nykyinen johtaja, tohtori G. de Purucker taas otti takaisin seuralleen vanhan nimen „Teosofinen Seura“.

Oscar Ljungström lähetti minulle pari omaa kirjaansa ja pyysi, että vastalahjaksi lähettäisin jonkun kantaani edustavan kirjan ruotsin kielellä. Kun, lukuunottamatta nuorena kirjoittamani „Framtidens religion“ y. m., kaikki kirjani ovat suomenkielisiä, en voi O. L:lle, joka on tohtori Puruckerin ruotsalainen sihteeri, lähettää mitään „edustavaa“ kirjaa – ikävä kyllä. Toiselta puolen on ilahduttavaa, että meidänkin kantaamme edustavaa kirjallisuutta ruvetaan kysymään. Saa nähdä, mikä kohtalo tulee ennen joulua kirjoittamani englanninkielisen kirjan osaksi. Se on parhaillaan kielen puolesta tutkittavana, jonka jälkeen sille saadaan hakea kustantaja, jos se osoittautuu painokuntoiseksi.

Toisen sydämellisen tervehdyksen sain vanhalta ystävältäni, prinsessa Mary Karadjalta. Hän lähetti minulle muutamia kirjasia ja lehtisiä, jotka koskevat hänen pari vuosikymmentä sitten perustamaansa yhdistystä *White Cross Union*, joka yhä on toiminnassa ja jonka nykyinen osoite on Villa Lux, Monti Trinitá, Locarno, Sveitsissä. Entinen osoite oli Lontoossa, jossa rouva Karadja vietti pitkät ajat. Tämä „Valkoinen

Risti“ on samoinkuin „Punainen Risti“ täysin filantrooppinen yhdistys. Niinkuin Punainen Risti huolehtii haavoitetuista ruumiista, niin Valkoinen Risti tahtoo auttaa ja lohduttaa haavoittuneita sieluja sekä kirjallisuudella ja luennoilla että personallisilla keskusteluilla ja rukouksilla. Se kokoaa varoja yksinomaan tämmöistä henkistä hyväntekeväisyyttä varten. Maailmansodan aikana ja jälkeen se varmaankin teki paljon hyvää, lohduttaen leskiä ja äitejä, jotka olivat rakkaimpansa kadottaneet.

Prinsessa Karadja on vanha spiritualisti, on työskennellyt ainakin koko tämän vuosisadan aikana aatteensa puolesta, julkaissut useita kirjoja ja kehittänyt okkultiseen suuntaan synnynnäisiä mediumistisia lahjojaan. Hänen elämäkatsomuksensa on kaikesta päättäen sangen lähellä Ruusu-Ristin kristosofiaa. Toivotan hänen elämäntyölleen kaikkea menestystä.

*

Vanha ystäväni ja teosofinen työtoverini Veikko Palomaa täyttää t. k. viimeisenä päivänä 66 vuotta. Kun viime kesänä kävin häntä tervehtimässä Jurvalla, saatoin todeta, että hänen heikko terveytensä oli tehnyt lopun hänen ansiomahdollisuuksistaan. Hänen uskollinen puolisonsa Sofia häntä hoiti, ja vanhuksat elivät parhaasta päästä Tampereella sairaanhoitajattarena toimivan tyttärensä turvissa. Tämä tytär on äsken vanhempiensa sanomattomaksi suruksi kuollut, ja nyt heidän on entistä vaikeampi tulla toimeen. Rohkenen ehdottaa, että ne ystävät kakista teosofisista piireistä, jotka vielä muistavat Palomaata hänen terveytensä ja voimiensa päiviltä, lähettäisivät hänelle nyt rahallisen avustuksen hänen syntymäpäivälleen. Avustukset sopii lähettää rouva Sofia Palomalle, os. Jurva, Peltola, taikka minulle, joka ne sitten toimitan perille. Toivotan tälle hankkeelle siunausta.

*

Taas valitamme kaikki yhdellä suulla, että on vaikea ja kireä aika – ja sitä se kyllä onkin taloudellisesti. Sitä enemmän syytä on meillä olla ja toimia, niinkuin aika ei olisikaan vaikea. Täyttäkäämme velvollisuutemme ilomieliin ja tehkäämme niin paljon hyvää kuin mahdollista. Siten annamme hengen viedä voiton aineesta.

Olen varma siitä, että ne jotka tyhjänpuoleisesta pussistaan huolimatta tilaavat Ruusu-Ristin tai uudistavat tilauksensa, eivät tule sitä katumaan. Jollain salaperäisellä tavalla heille itselleen koituu siitä siunausta – ei sentähden, että R.-R. olisi mikään taikakalu, vaan sentähden, että heidän oma hyvä tekonsa on sopusoinnussa olemassaolomme sisäisen elämänlain kanssa.

Ja Ruusu-Risti, joka palvelee sisäisen elämän asiaa, tarvitsee pystyssä pysyäksensä, kaikkien entisten ystäviensä tukevan kädenotteen!